

REFERAT Sundheds- og Ældreudvalget 2022-25 d. 16-03-2022

Mødedato Onsdag d. 16. marts 2022 kl. 17:00

Mødested Plejehjem Nørrevænget, Nørrevænget 1, 5854 Gislev

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Introduktion til de kommunale plejehjem.....	4
Temadrøftelse vedr. projekt ”Sammen om livet”.....	6
Kørselsordning for borgere med demens eller senhjerneskode.....	8
Ledelsesinformation om Sundhed og Ældreområdet.....	10
Status på de aktuelle sagsbehandlingstider i Myndighed Sundhed og Ældre.....	11
Borgerinddragelse på kommunale plejehjem.....	15
Udvalgets årsplan - til opdatering.....	17
Gensidig orientering.....	18
Orientering fra formanden.....	19
Godkendelse af protokol.....	20

Punkt 25: Godkendelse af dagsorden

00.01.00-G01-13-21

Beslutning

Afbud fra Vibeke Schaffalitzky de Muckadell.

Godkendt.

Punkt 26: Introduktion til de kommunale plejehjem

00.01.00-G01-3-19

Resume

Sundheds og Ældreudvalget introduceres til de kommunale plejehjem

Indstilling

Forvaltningen indstiller, at Sundheds- og Ældreudvalget tager introduktionen til De kommunale plejehjem til efterretning.

Sagsfremstilling

Faaborg-Midtfyn Kommune råder over 8 kommunale plejehjem og har en driftsoverenskomst med Danske Diakonhjem ift. Plejehjemmet Åhaven.

I alt er der 372 plejeboliger, inkl. Åhaven, og 10 boliger til midlertidige ophold.

Borgere, der ønsker at flytte på plejehjem, kan visiteres hertil i fald de har

- en varig fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse der kræver hjælp og støtte døgnet rundt,
- har et omfattende behov for støtte til personlig pleje eller omsorg, som ikke kan sikres i din nuværende bolig,
- på visitationstidspunktet har et stabilt funktionsniveau. Det betyder at, hvis borgeren er akut syg eller er i gang med et genoptrænings- eller rehabiliterende forløb, vil vi sikre, at borgeren færdiggør dette inden visitation til plejebolig

Når borgeren er visiteret til en plejebolig, skal borgeren beslutte, om borgeren har så akut behov for boligskift, at det skal ske hurtigst muligt. I de tilfælde kan borgeren komme på garanti-ventelisten. Det betyder, at borgeren skal tilbydes en bolig inden for 8 uger. Borgere, der venter på garanti-ventelisten, kan ikke ønske en bestemt bolig på et specifikt plejehjem, men tilbydes den først ledige bolig.

Har borgeren et ønske om en bolig på et eller flere specifikke plejehjem, optages borgeren på frit-valglisten. Ved ledige boliger, tilbydes boligen til den borger, som vurderes at have det største behov for boligskift.

Fakta om plejhjemsbeboere:

- Beboere på plejehjem har en gennemsnitlig alder på 86 år for kvinder og 81 år for mænd.
- Beboerne bor gennemsnitlig 2,7 år på plejehjem
- Lidt flere kvinder end mænd bor på plejehjem
- Der er ca. 140 indflytninger på plejehjem årligt
- Ca. 90 af beboerne har let til svær demens med en overvægt blandt beboere med svær demens

Tre af Faaborg-Midtfyn Kommunes plejehjem er demenscertificeret (Nørrevænget, Lykkevalg og Åhaven) ved Socialtilsyn Syd.

På plejhjemsområdet er der et særligt fokus på den personcentrerede omsorg, og der har i de seneste år været en målrettet prioritering af efteruddannelse af medarbejderne inden for demens.

Derudover foregår der på plejehjemmene et kontinuerligt arbejde med at sikre, at den enkelte beboer føler sig tryk og hjemme i sine omgivelser. Det er målet, at beboerne i høj grad får oplevelsen af nærvær og fællesskab, variation og stabilitet samt muligheden for både at give og modtage omsorg.

Foruden plejehjemmene, så er social- og sundhedseleverne organisatorisk placeret under området for de kommunale plejehjem. Sundheds- og Ældreudvalget introduceres til social- og sundhedselevområdet i løbet af 2022.

Leder af de kommunale plejehjem, Anders Birkelund, deltager under punktet og introducerer til området med udgangspunkt i bilag 1.

Beslutning

Afbud fra Vibeke Schaffalitzky de Muckadell.

Taget til efterretning.

Bilag

Introduktion til plejehjemsområdet og SOSU-elevområdet

Punkt 27: Temadrøftelse vedr. projekt ”Sammen om livet”

29.09.04-S49-2-21

Resume

Projekt ”Sammen om livet” startede den 1. september 2020 og løber til ultimo 2022. Projektet har til formål at forebygge og mindske ensomhed blandt ældre i Faaborg-Midtfyn Kommune. Status på projektet præsenteres som afsæt for en temadrøftelse i Sundheds- og Ældreudvalget.

Indstilling

Forvaltningen indstiller, at Sundheds- og Ældreudvalget

1. tager status om projekt ”Sammen om livet” til efterretning,
2. drøfter, om status giver anledning til ændringer i eller prioriteringer af projektets prøvehandlinger.

Sagsfremstilling

Om projekt ”Sammen om livet”

På mødet den 15. juni 2020 pkt. 67 blev Sundheds- og Omsorgsudvalget orienteret om projektmodel for udmøntning af indsatser under temaet ”Ensomhed” i Faaborg-Midtfyn Kommunes Værdighedspolitik. Udvalget valgte samtidig områderne Haastrup, Faldsled, Millinge og Svanninge som geografisk område til projektets prøvehandlinger i perioden 2020-22 (bilag 1).

På denne baggrund har forvaltningen i samarbejde med en række lokale aktører i de udvalgte områder formet projekt ”Sammen om livet”, hvis mål er at igangsætte lokale prøvehandlinger, som kan bidrage til at forebygge og mindske ensomhed blandt ældre borgere i Faaborg-Midtfyn Kommune.

Projektet udfoldes via tre spor:

1. Udvikling og etablering af en fokuseret brobygningsindsats
2. Styrket samarbejde mellem kommune og civilsamfund
3. Understøttende aktiviteter

Status

Aktiviteterne i projektet er fortløbende blevet udfordret af pandemien og er derfor flere gange blevet udskudt til senere i projektførelsen eller har haft begrænsede muligheder at blive afprøvet i. Dertil er oplevelsen blandt såvel kommunale som civile aktører, at der under pandemien er en ændring i de ældres bevægelse ind i ønskede fællesskaber bl.a. grundet tab af funktionsevne (fysisk og mentalt), selvrestriktioner i forhold til socialt samvær og forhøjet tærskel i forhold til modet på at komme udenfor hjemmet.

Trods få og begrænsede prøvehandlinger indikerer projektet et potentiale i forhold til at forebygge og/eller mindske ensomhed blandt kommunens ældre. Status for projekt ”Sammen om livet” afspejler de erfarede potentialer og udfordringer, der er indhentet under pandemien.

Projektleder for ”Sammen om livet”, Karin Schultz Ottosen, deltager under punktet (bilag 2).

Økonomi

Via Finansloven er der i perioden 2019-22 årligt afsat 100 mio. kr. til bekæmpelse af ensomhed, tab af livsmod, sorg og selvmord, som skal udmøntes via kommunernes Værdighedspolitikker.

Projekt ”Sammen om livet” er således finansieret via Faaborg-Midtfyn Kommunes andel af midler til bekæmpelse af ensomhed under kommunens Værdighedspolitik på følgende måde:

- 2020: 1.134.000 kr., hvoraf 968.000 kr. udgør overførte puljemidler fra ”En mere værdig ældrepleje” v. Sundheds- og Ældreministeriet 2019, og de resterende 166.000 kr. udgør tilbageførte midler fra ”Røde Kors – et værdigt ældre liv” som følge af et mindreforbrug i 2019.
- 2021: 1.259.000 kr., hvoraf 143.000 kr. udgør overførte midler fra 2020.
- 2022: 1.116.000 kr.

Beslutning

Afbud fra Vibeke Schaffalitzky de Muckadell.

Indstillingspunkt 1 – Taget til efterretning.

Indstillingspunkt 2 – Drøftet.

Bilag

Bilag 1 Projektbeskrivelse Sammen om Livet

Bilag 2 PP-præsentation Projekt "Sammen om livet"

Punkt 28: Kørselsordning for borgere med demens eller senhjerneskade

13.05.18-A00-1-19

Resume

Kørsel med borgere med demens- eller senhjerneskadediagnose er ikke en lovbestemt ydelse. Faaborg-Midtfyn Kommune har i forbindelse med budgetforliget 2019 afsat 300.000 kr. årligt til udvidelse af individuel handicapkørsel, så den også kan tilbydes borgere med demens- eller senhjerneskadediagnose.

Budgettet til kørsel for borgere med demens- eller senhjerneskadediagnose kan ikke rumme et øget forbrug af kørselsordningen, som forventes ved afskaffelse af Corona-restriktionerne. Efter høring af revideret kvalitetstandard for kørsel med begrænsning på antal ture pr. år for borgere med demens- eller senhjerneskadediagnose fremlægger forvaltningen sagen til beslutning.

Indstilling

Forvaltningen indstiller, at Sundheds- og Ældreudvalget godkender revideret kvalitetstandard for kørsel.

Sagsfremstilling

Den 22. november 2021 (punkt 174) godkendte Sundheds- og Omsorgsudvalget, at der i kvalitetsstandard for kørsel indsættes en begrænsning på antal ture pr. år for borgere med demens- eller senhjerneskadediagnose svarende til 25 enkeltture pr. år pr. borger i Faaborg-Midtfyn Kommune. Efter høring kommer kvalitetsstandard til politisk behandling i Sundheds- og Ældreudvalget.

Fakta om kørselsordningen for borgere med demens- eller senhjerneskadediagnose

I 2021-tal svarer budgettet, som i 2019 blev afsat til kørsel med borgere med demens eller senhjerneskade, til 310.997 kr. årligt. Dette budget er i perioden 1. januar 2019 til 31. september 2021 blevet suppleret med 430.000 kr. årligt i form af puljemidler til forsøgsordning under Sundhedsstyrelsen. Fra september 2021 ophørte puljemidlerne. Puljemidlerne udløb samtidig med, at forbruget af kørselsordningen forventes at stige.

Der er visiteret 29 borgere med senhjerneskadediagnose og 46 borgere med demensdiagnose til kørselsordningen. Antallet af borgere forventes at stige moderat over årene.

Kørselsordningen tilbydes til borgere med en lægefaglig diagnosticeret demens- eller senhjerneskadediagnose med fast bopæl i Faaborg-Midtfyn Kommune, som ikke er i stand til at selv at køre bil, anvende almindelige kollektive transportmidler eller har pårørende, der har mulighed for at transportere borgeren.

Med afsæt i antallet af enkeltture i første halvår 2021 forventer forvaltningen en efterspørgsel på i alt 3.338 ture årligt, hvis ikke der beslutes en begrænsning i antal ture pr. borger. Den gennemsnitlige udgift pr. tur er 277 kr. Dette vil skabe et forventet merforbrug på 613.555 kr. i 2022.

Høring

På baggrund af ovenstående godkendte Sundheds- og Omsorgsudvalget, at der i kvalitetsstandard for kørsel indsættes en begrænsning på antal ture pr. år for borgere med demens- eller senhjerneskadediagnose svarende til 25 enkeltture pr. år pr. borger i Faaborg-Midtfyn Kommune. Kvalitetsstandard har været i høring hos Udsatterrådet, Handicaprådet og Ældeerrådet. Udsatterrådet har valgt ikke at afgive høringsvar.

Ældrerådet anbefaler, at man ser på de borgere, der overforbruger ordningen i stedet for at regulere ordningen for alle. Handicaprådet opfordrer til, at den foreslåede ændring af kørselsordning for borgere med demens- eller senhjerneskadediagnose tages af bordet. De mener, at kørselsordningerne bør drøftes under et, og at den nødvendige finansiering hertil skal findes i de årlige budgetforhandlinger.

Blandt borgerne med størst anvendelse af kørselsordningen er der en del transport til og fra hjerneskadecentret i Hillerslev. Disse borgere skal – grundet placeringen af centret i Hillerslev – tilbydes kørselsordning, hvis de ikke selv kan transportere sig. Der er visiteret 29 borgere med senhjerneskadediagnose til kørselsordningen, hvoraf forvaltningen vurderer, at alle i denne gruppe er tilknyttet Hjerneskadecenteret, og at de ikke har mulighed for at transportere sig selv. Borgere, som ikke kan transportere sig selv til Hillerslev, vil – udover de 25 årlige enkeltture – være henvist til Flextur, som koster 5 kr./km i egenbetaling. Flextur finansieres af et budget hos Natur og Teknik under Teknik- og Miljøudvalget i Faaborg-Midtfyn Kommune.

Den lovpligtige handicapkørsel er en kørselsordning for borgere, der er svært bevægelseshæmmede eller synshandicappede. Budgettet for den lovpligtige handicapkørsel hører under Socialudvalgets bevillingsområde, mens budgettet for kørsel med borgere med demens og senhjerneskade hører under Sundheds- og Ældreudvalgets bevillingsområde. Der kan ikke uden kommunalbestyrelsens godkendelse foretages omplaceringer mellem fagudvalgets bevillingsområder.

Beslutning

Afbud fra Vibeke Schaffalitzky de Muckadell.

Indstillingen godkendt.

Udvalget ønsker i forbindelse med forhandlingerne om budget 2023 at drøfte det fremtidige budget til kørselsordningen, så den i højere grad kan understøtte behovet særligt hos borgere med senhjerneskade. Endvidere ønsker udvalget i forbindelse med forhandlingerne om budget 2023 at drøfte, om kørselsbudgetter under forskellige fagudvalg i højere grad kan samtænkes.

Bilag

Bilag 1 Kvalitetsstandard Kørsel 2022 - høring

Bilag 2 Ældrerådets høringssvar Kvalitetsstandard for Kørsel

Bilag 3 Handicaprådets høringssvar Kvalitetsstandard for Kørsel

Punkt 29: Ledelsesinformation om Sundhed og Ældreområdet

00.15.20-A00-3-21

Resume

Forvaltningen fremlægger den kvartalsvise ledelsesinformation (LIS) for Sundhed og Ældre med udvikling i centrale nøgletal.

Indstilling

Forvaltningen indstiller, at Sundheds- og Ældreudvalget tager orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

Den kvartalsvise ledelsesinformation viser udviklingen i centrale nøgletal for Sundhed og Ældre under Sundheds- og Ældreudvalget.

Materialet fremgår af bilaget.

Bilagets figur 2, venteliste til plejebolig, viser et fald i antallet af borgere på venteliste til plejebolig. Faldet hen over 2021 skyldes en gennemgang af de borgere, som stod på venteliste og deres fortsatte behov for at stå på venteliste. Gennemgangen viste, at en del borgere ikke længere havde et ønske eller behov for at stå på ventelisten.

De tilbageværende borgere på venteliste til plejebolig er efterfølgende blevet gennemgået ift., hvorvidt de er aktivt boligsøgende eller skal overgå til pauselisten. Borgere på pauseliste er borgere, der har fået to boligtilbud, men som har takket nej. Det vil sige, at de umiddelbart ikke er aktivt boligsøgende.

De to grafer på figur 2 viser hvor mange borgere, der står på hhv. fritvalgslisten eller garantilisten. Fritvalgslisten er for de borgere, der har et ønske om at bo på et specifikt plejehjem, mens garantilisten er til borgere, som skal have tilbudt en plejehjemsplads på et vilkårligt plejehjem inden for 8 uger.

Figur 5, tid på venteliste for aktive ansøgninger om hjælpemidler, viser, at ventetiden fortsat er stigende. Figur 5 skal ses i sammenhæng med figur 4, som viser udviklingen i antallet af ansøgninger i perioden maj 2021 til januar 2022.

Der arbejdes på at frembringe ledelsesinformation, der omhandler følgende:

I myndighedsafdelingen er der et styrket fokus på at give borgere, der henvender sig om hjælp til personlig pleje og praktisk hjælp, målrettet råd og vejledning. Formålet er at afdække om råd og vejledning er tilstrækkeligt til at støtte borgerne til selvhjulpenshed. Forvaltningen arbejder på at finde en metode til at måle effekten af indsatsen med råd og vejledning.

Beslutning

Afbud fra Vibeke Schaffalitzky de Muckadell.

Taget til efterretning.

Bilag

Ledelsesinformation - Sundhed og Ældre udvalgsrådet - 16. marts 2022

Punkt 30: Status på de aktuelle sagsbehandlingstider i Myndighed Sundhed og Ældre

27.69.04-A00-1-22

Resume

Sundheds- og Ældreudvalget gives en orientering om de aktuelle sagsbehandlingstider for ansøgning om hjælpemidler, personlig pleje, praktisk hjælp og ældre- og plejeboliger i Sundhed og Ældre.

Indstilling

Forvaltningen indstiller, at Sundheds- og Ældreudvalget tager orienteringen om aktuelle sagsbehandlingstider til efterretning

Sagsfremstilling

Sundheds- og Ældreudvalget godkender hvert år sagsbehandlingstider for en række ydelser, som borgerne kan ansøge om. Kommunalbestyrelsen godkendte 12. november 2019 de nuværende sagsbehandlingstider (sag 354). Sagsbehandlingstider angiver den periode, der i udgangspunktet maksimalt må gå fra ansøgningstidspunkt, til der er truffet afgørelse i sagen. Hvis det i konkrete sager ikke er muligt at overholde fristen, skal borgeren have meddelelse om den forlængede sagsbehandlingstid.

De politisk godkendte og offentliggjorte sagsbehandlingstider er således en vigtig forventningsafstemning med borgerne om, hvor lang sagsbehandlingstid man kan forvente på et givent område. Der er ikke tale om en garanti overfor borgeren, da der kan være mange forskellige grunde til en forlænget sagsbehandlingstid. Omvendt må det være undtagelsen, at den godkendte og offentliggjorte sagsbehandlingstiden ikke kan overholdes, da den ellers mister sin funktion som forventningsafstemning.

Udover sagsbehandlingstiden kan der i nogle tilfælde forekomme leveringstid, fra afgørelsen er truffet, til borger får hjælpen eller hjælpemidlet. Det kan f.eks. forekomme, hvis der skal bestilles et hjælpemiddel hjem fra en specialleverandør.

Alle borgere med akut behov for hjælp tildeles altid midlertidig hjælp, indtil visitator kan besøge borger og afdække borgers funktionsniveau og visitere den rette hjælp. De nuværende sagsbehandlingstider findes på Faaborg-Midtfyn Kommunes hjemmeside – [Sundhed og Omsorg \(fmk.dk\)](http://sundhed.og.omsorg.fmk.dk)

Status på sagsbehandlingstider vedr. hjælpemiddelområdet.

Hjælpemidler	§ 112, akutte hjælpemidler	§ 112, øvrige hjælpemidler	§ 113 Forbrugsgoder	§ 114 Handicapbil	§ 116 Bolig	§ 116 Enkle akutte Bolig	§ 116 Inkl. håndværker større Bolig
Godkendte sagsbehandlingstider	5 dage	12 uger	16 uger	12 mdr.	4 uger	4 mdr.	14 mdr.
Aktuelle (dec. 2021) sagsbehandlingstider	1-5 dage	Mindre end 12 uger	Mindre end 16 uger	Mindre end 12 mdr.	1-4 uger	1-4 mdr.	14 + mdr.

100 pct. inden for fristen	76 pct. inden for fristen	17 pct. inden for fristen	85 pct. inden for fristen	100 pct. inden for fristen	100 pct. inden for fristen	100 pct. uden for fristen (5 sager)
	Uden for fristen:	Uden for fristen:	Uden for fristen:			
	4 pct inden for 12-15 uger	83 pct inden for over 16 uger (15 sager)	10 pct. indenfor 12-14 mdr. (2 sager)			
	6 pct inden for 15-20 uger		5 pct. inden for over 14 mdr. (1 sag)			
	15 pct inden for over 20 uger					

Status på sagsbehandlingstider vedr. personlig pleje, praktisk hjælp samt ældre- og plejeboliger

Ældreområdet	§ 83 praktisk hjælp	§ 83 personlig pleje	§54a Plejebolig	§54 Ældrebolig
Godkendte sagsbehandlingstider	4 uger	5 hverdage	4 uger	4 uger
Aktuelle (dec. 2021) sagsbehandlingstider	3-5 uger	0-5 hverdage	2-3 uger	3 uger
	90 pct. inden for fristen	100 pct. inden for fristen	100 pct. inden for fristen	100 pct. inden for fristen
	10 pct. venter 5 uger			

Oversigten over aktuelle sagsbehandlingstider viser, at der både for ansøgninger til hjælpemidler og praktisk hjælp kan forekomme længere sagsbehandlingstid end den godkendte.

Der kan peges på flere årsager hertil.

Den enkelte ansøgning

For især ansøgninger til større hjælpemidler kan der være behov for oplysninger af betydeligt omfang. Er disse ikke med ansøgningen, skal disse indhentes fra f.eks. speciallæger. Dette er med til at forlænge den tid der går, fra ansøgningen er modtaget, til der er truffet en afgørelse.

Demografisk udvikling

Som følge af den demografiske udvikling ses en stigning i antallet af borgere, som har brug for visitering af hjælp til personlig pleje, praktisk hjælp og hjælpemidler

- Visitationer er steget fra 750 i 2020 til 900 i 2021. Hertil kommer digitale ansøgninger, hvor antallet er stabilt. Der er en stigning i webbaserede henvendelser fra samarbejdspartnere i Sundhed og Ældre.

Udviklingen i det nære og sammenhængende sundhedsvæsen

Som led i Sundhedsaftalen og med en målsætning om at skabe sikre overgange mellem sygehus og kommune koordinerer Myndighed hjælp og hjælpemidler for borgere, der har været indlagte og måtte have behov herfor.

- I 2020 er registreret 7546 indlæggelsesadviseringer i MEDCOM. I 2021 er der registreret 10.624 indlæggelsesadviseringer i MEDCOM. Det vil sige, at der har været en stigning på 40%
- Der opleves et stigende antal opkald fra sygehus om borgere, der udskrives uden plejeforløbsplan, men hvor borger har brug for, at der igangsættes hjælp.

Ressourcer og kompetencer i Myndighed Ældre og Sundhed

Sagsstammen for visitatorerne er steget fra 117 sager i 2018 til 142 sager i 2022. Det betyder, at mange visitationer sker på baggrund af en telefonsamtale og ikke som tidligere ved besøg i borgers hjem.

Styrings- og sagsbehandlingssystemer

Sundhed og Ældre er overgået til en opdateret version af den elektroniske borgerjournal, Nexus. Overgangen til ny version og nye nationale krav om brug af Fælles Sprog III har medført øget ressourcetræk i relation til dokumentation for især medarbejdere i Myndighed.

Indsatser for nedbringelse af sagsbehandlingstiden

Forvaltningen har i 2021 igangsat følgende indsatser for at nedbringe ventetiden:

- Fokuseret indsats, hvor borger rådgives og vejledes mere detaljeret ved telefonhenvendelse med henblik på at afdække reelle behov og vejlede borger til selv at afprøve diverse hjælpemidler mm.
- Fælles sagsafgørelser ved komplekse borgersager
- Områdevisitator tilknyttet hver hjemmeplejegruppe. Det giver kontinuitet og lokalt kendskab.

- Sagsbehandlende terapeuter er fysisk til stede på Teknologi og hjælpemidler, så borger kan komme akut og få straks-visitert hjælpemidler samme dag.
- Showroom ved Teknologi og hjælpemidler til test af afprøvning/ tilpasning af små og store hjælpemidler.

Forvaltningen planlægger følgende indsatser i foråret 2022 for at nedbringe ventetiden:

- Tavlekoncept for prioritering af hjælpemiddelsager med ugentlig opgørelse og overblik over, hvilke sager der er i gang, afsluttet og udenfor og indenfor sagstiden.
- Afholde undervisning i showroom mhp. indkøb af små hjælpemidler i hjemmet, herunder robotstøvsuger og gulvvasker.
- Flere faglige retningslinjer for de produkter, hvor der ofte er usikkerhed i afgørelsesprocessen.

Forvaltningen overvejer derudover følgende indsatser for at nedbringe ventetiden:

- Flere hjælpemidler straks visiteres, så borger selv kan hente ved Teknologi og hjælpemidler.
- Flere borgere anmodes om og hjælpes til at ansøge digitalt indenfor udvalgte hjælpemiddelområder. Hermed kan der opsamles flere data til sagen, og dermed kan behandlingstiden reduceres.
- Sagsbehandlingsfrister behandles ASAP, med ambition om at reducere igen når ventelisterne er reduceret.

Sundheds- og Ældreudvalget følger udviklingen på sagsbehandlingstiderne i de kvartalsvise LIS afrapporteringer. I tredje kvartal gives udvalget en status på handleplanens effekt.

Sundheds- og Ældreudvalget vil på udvalgets møde i april få forelagt sagsbehandlingstider med henblik på godkendelse inden høring i Udsatterrådet, Ældrerådet og Handicaprådet. I sagen vil der blive taget højde for de øgede sagsbehandlingstider. Dette for at understøtte forventningsafstemningen i den kommende periode.

Beslutning

Afbud fra Vibeke Schaffalitzky de Muckadell.

Taget til efterretning.

Bilag

Overholdelse af ansøgningsfrister Hjælpemidler - Opgørelse pr. 19. januar 2022 vs 2

Punkt 31: Borgerinddragelse på kommunale plejehjem

27.42.00-A21-1-21

Resume

Orientering om borgerinddragelse på kommunens plejehjem, herunder de lovgivningsmæssige muligheder for etablering af egentlige brugerbestyrelser på kommunens plejehjem. Forvaltningen har undersøgt grundlaget på baggrund af en konkret henvendelse til borgmesteren.

Indstilling

Forvaltningen indstiller, at Sundheds- og Ældreudvalget tager orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

Borgmesteren fik den 10. december 2021 en henvendelse fra en borger med forslag om brugerbestyrelse ved kommunens plejehjem. Henvendelsen er vedlagt som bilag. Borgmesteren har henvist til, at en politisk drøftelse af forslaget vil ske i Sundheds- og Ældreudvalget. Forvaltningen har på den baggrund undersøgt det juridiske grundlag, som her forelægges Sundheds- og Ældreudvalget.

Der har gennem det seneste år været øget fokus på borgerinddragelse på de kommunale plejehjem, og i 2021 stillede en række af politiske partier på nationalt plan forslag om brugerbestyrelser på plejehjem, hvilket dog ikke fandt flertal.

Brugerbestyrelser er tænkt som en nedsat gruppe af beboere, pårørende og ansatte, der har et driftsansvar og i dette regi i fællesskab skal løse opgaver eller henlede opmærksomheden på problemstillinger og eventuelt fremsætte løsningsforslag på det enkelte plejehjem. Borgerinddragelsen skal bidrage til, at indholdet i plejehjemmets tilbud afspejler brugerens behov.

Det historiske perspektiv

Brugerbestyrelser og bruger- og pårønderåd er to forskellige begreber, som kan anvendes til samme hovedformål. Kommunalbestyrelsen har tidligere haft en pligt til at oprette beboer- og pårønderåd på hvert enkelt plejehjem. Det viste sig imidlertid administrativt byrdefuldt at oprette og forvalte disse råd, og en manglende tilslutning fra plejehjemmets beboere og som led i Regeringens plan for mindre bureaukrati; "Mere tid til velfærd", 2009, blev det gjort frivilligt at oprette bruger- og pårønderåd. Siden da har bruger- og pårønderåd kun eksisteret i det omfang, at plejehjemmets beboere eller deres pårørende har taget initiativ til at oprette disse.

Borgerinddragelse på de kommunale plejehjem i Faaborg-Midtfyn Kommune

Borgerinddragelse på de kommunale plejehjem i Faaborg-Midtfyn Kommune sker ofte gennem dialog om stort og småt med de pårørende, når de pårørende er på besøg hos beboerne. Derudover sender plejehjemslederne mails og nyhedsbreve ud til de pårørende, ligesom de bilateralt har dialog med de pårørende, når der rejser sig spørgsmål. Enkelte plejehjemsledere har derudover valgt til at gennemføre "besøg i hjemmet", inden beboeren flytter ind på plejehjemmet.

På to af de otte kommunale plejehjem er borgerinddragelse organiseret ved forsat at have bruger- og pårønderådene. Derudover afholder yderligere to af plejehjemmene halvårlige dialogmøder med beboerne såvel som beboerens pårørende.

Endelig understøtter Faaborg-Midtfyn Kommunes værdighedspolitik et stadigt fokus på en værdig ældrepleje kendetegnet ved selvbestemmelse og dialog med pårørende.

Den øgede medindflydelse på plejehjemmenes hverdag taler ind i kulturforandringsproces på de kommunale plejehjem, som er planlagt igangsat i løbet af 2022. Kulturforandringsprocessen har et særligt fokus på beboernes selvbestemmelse og indflydelse på det liv, som de lever på plejehjemmet. Målet er, at beboerne skal opleve et meningsfuldt hverdagsliv, og dermed muligheden for at leve- og udleve deres egen version af det gode liv. Pårørende er en naturlig del af denne kulturforandringsproces.

Det juridiske perspektiv

De kommunale plejehjem er i loven og vejledningen ikke forpligtet til at oprette bruger- og pårønderåd, men kan vælge at oprette bruger- og pårønderåd, hvis der lokalt er velvilje til det. Oprettede bruger- og pårønderåd, kan serviceloven og vejledningen benyttes hertil.

Vejledningen understreger, at beboer- og pårønderåd og brugerbestyrelser er tiltænkt en rolle i forhold til mere overordnede forhold på plejehjemmet. Lovgivningen forholder sig således ikke til, at beboer- og pårønderådet skal have egentlige kompetencer i forhold til den konkrete drift. Der er imidlertid ikke noget til hinder for, at man udvider beboer- og pårønderådets forretningsområde til også at omfatte mere konkrete forhold på plejehjemmene - det vil i så fald skulle indskrives i de enkelte råds vedtægter.

Det er set foreslået, at brugerbestyrelser på kommunens plejehjem skal have kompetencer i forhold til den konkrete drift på det enkelte plejehjem. Det er i henvendelsen foreslået, at brugerbestyrelsen skal have en indstillingsret, så der ikke kan ansættes en leder på det enkelte plejehjem, uden at brugerbestyrelsen er blevet hørt forinden. Derudover er det foreslået, at brugerbestyrelsen skal kunne korrigere på uhensigtsmæssig ledelse. Begge disse kompetencer ligger traditionelt hos områdelederen i henhold til ledelsesretten. Det vil derfor altid være områdelederens beslutning, hvem der skal ansættes, samt om og hvordan der skal korrigeres på uhensigtsmæssig ledelse. Til sammenligning kan man skue til skoleområdet, hvor skolebestyrelsen skal høres, inden en ny skoleleder ansættes, men ikke ved overflytning af eksisterende leder. Denne kompetence følger af lovgivningen, og kan derfor ikke fraviges. Men selve beslutningen følger stadig af ledelsesretten, og skolebestyrelsens funktion vil således alene være rådgivende.

Der er således intet til hinder for, at der oprettes beboer- og pårønderåd, men det vil forudsætte beboernes og de pårørendes engagement og aktive deltagelse. Rådets/bestyrelsens kompetencer er som udgangspunkt overordnede, men det kan af vedtægterne præciseres og udvides, hvad rådet skal have af kompetencer - navnlig hvis rådet tildeles andet end generelle og helt overordnede kompetencer. Derudover vil rådet/ bestyrelsen ikke kunne tildeles kompetencer, som tilsidesætter den almindelige ledelsesret, da denne er delegeret fra kommunalbestyrelsen.

Beslutning

Afbud fra Vibeke Schaffalitzky de Muckadell.

Taget til efterretning. Udvalget ønsker at genoptage drøftelsen med inddragelse af egne og evt. anden kommunes konkrete erfaringer.

Bilag

Bilag 1 Henvendelse fra Lisbet Brunse Holm

Punkt 32: Udvalgets årsplan - til opdatering

00.15.10-A26-2-21

Sagsfremstilling

Årsplan 2022 er vedlagt til drøftelse og opdatering.

Beslutning

Afbud fra Vibeke Schaffalitzky de Muckadell.

Drøftet og opdateret.

Bilag

Sundheds- og Ældreudvalgets Årsplan for 2022

Punkt 33: Gensidig orientering

00.01.00-G01-13-21

Sagsfremstilling

Kultur på recept (bilag 1, 2 og 3)

Faaborg-Midtfyn Kommune vil i 2022 afprøve en ny type tilbud, hvor kulturaktiviteter skal hjælpe borgere i udsatte livspositioner til forbedret livskvalitet og trivsel. Faaborg-Midtfyn Kommune har også andre tiltag i gang på området, hvor kulturoplevelser fremmer livskvalitet for borgere, herunder projekt Natur-Litt, der er et samarbejde mellem sundhedsområdet og Faaborg-Midtfyn Bibliotekerne: [Natur-litt \(fmk.dk\)](http://natur-litt.fmk.dk). Det er dog første gang, at kommunen afprøver kulturoplevelsers sundhedsfremmende egenskaber i samarbejde med de øvrige otte fynske kommuner (Middelfart undtaget) i en fælles udviklingsaftale. Kulturregion Fyn er et udviklingssamarbejde på kulturområdet mellem ni af de fynske kommuner - heriblandt Faaborg-Midtfyn Kommune - og Kulturministeriet. Indsatsen bygger videre på erfaringer fra England og Sverige, hvor kulturoplevelser har vist sig at have en positiv effekt på sygemeldte borgere. I Danmark har der siden 2017 været forskellige tiltag i gang - bl.a. i forbindelse med Sundhedsstyrelsens satspuljeprosjekt "Kultur på recept", der i 2016 blev igangsat i fire kommuner i Danmark. Erfaringer fra disse tiltag og evidens om virkning udgør afsættet for de fynske kommuners tiltag på området, hvor formålet ikke kun er at skabe aktivitetstilbud for borgere, men også at opbygge erfaringer i det tværfaglige og tværkommunale samarbejde, der evt. kan arbejdes videre med efter projektets ophør.

Som en del af kulturaftalen med Kulturministeriet vil Faaborg-Midtfyn Kommune i 2022 arbejde med sundhedsfremme gennem kulturoplevelser for folk der oplever stress, angst, let til moderat depression samt ensomhed. Målgruppen er de 31-65 årige borgere i kommunen, og er et frivilligt tilbud om kultur- og naturoplevelser. Tilbuddet formidles til målgruppen i samarbejde med aktører på sundheds-, kultur- og arbejdsmarkedsområdet. Der tilbydes i alt fire forløb af otte ugers varighed med opstart fordelt henover året. Grundet målgruppens udfordringer vil der være fokus på mindre grupper, så der på hvert forløb er plads til mellem 10 og 15 deltagere. I alt kan det forventes, at op til 60 borgere i Faaborg-Midtfyn Kommune får glæde af tilbuddet. Tiltag er nærmere beskrevet i bilag 2 og 3.

I Kerteminde Kommune, Ærø Kommune og Odense Kommune arbejdes der i 2022 med samme målgruppe i 2022, og de udbyder aktiviteter med lignende struktur. Men de forskellige kommuners aktiviteter adskiller sig synligt, hvor Faaborg-Midtfyn Kommune særligt arbejder med naturen som ramme for alle aktiviteter, og der gøres erfaringer med kulturaktiviteter, hvor udgangspunktet er, at det skal foregå i naturen på skiftende årstider. Naturen omkring Trente Mølle og Pipstorn Skov vil være afsæt for alle kulturoplevelser, såsom litteratur og fortælling, guidet fællessang, billedkunst og naturterapi. Desuden samarbejder bibliotekerne, musikskolen og udvalgte kunstnere/private aktører på billedkunst- og musikområdet.

Kultur på recept er en fælles indsats i kulturaftalen, og hvor Faaborg-Midtfyn Kommune i år har en lokal indsats. Derfor er der bevilget i alt 431.000 kr. fra Kulturregion Fyn til Faaborg-Midtfyn Kommune i 2022 til projektkoordinering og udgifter i forbindelse med aktiviteter. Indsatsen er forankret i Kultur og Fritid under By, Land og Kultur.

Kommunikation

Beslutning

Afbud fra Vibeke Schaffalitzky de Muckadell.

Taget til efterretning.

Bilag

Bilag 1 Kort om kultur på recept

Bilag 2 Henvisningsblanket kultur på recept

Bilag 3 Brochure om Kultur på recept i Faaborg-Midtfyn Kommune

Punkt 34: Orientering fra formanden

00.01.00-G01-13-21

Beslutning

Afbud fra Vibeke Schaffalitzky de Muckadell.

Formanden orienterede om møde med FOA.

Punkt 35: Godkendelse af protokol

00.01.00-G01-13-21

Beslutning

Afbud fra Vibeke Schaffalitzky de Muckadell.

Godkendt.